

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра інформаційних систем та технологій

СИЛАБУС

РИЗИКОЛОГІЯ / RISKOLOGY

Інформація про викладача	
Викладач	Радзіховська Лариса
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25, ауд.708
Контактний телефон	(0432) 55-04-39
Е-mail:	lradzikhovska@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/user/profile.php?id=611
Інформація про освітній компонент	
Статус компоненту	Вибірковий
Освітній ступінь	Магістр
Навчальний рік	2025/2026
Анотація курсу	Метою освітнього компонента є забезпечення розуміння широкої гами економічних ризиків, що виникають у процесі господарської діяльності, урахування їх при прийнятті управлінських рішень і розробка заходів щодо зменшення їх впливу на показники ефективності функціонування підприємства та його господарський механізм.
Мова викладання	Українська
Результати навчання	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел. Здатність здійснювати аналіз ризику, який породжений невизначеністю в різних сферах економічної діяльності. Здатність будувати систему показників кількісного оцінювання ступенів ризику. Здатність моделювати ризик, застосовуючи інструментарій економіко-математичного моделювання та інформаційні технології. Здатність управляти ризиком у відповідних сферах економічної діяльності, використовуючи новітні інформаційні технології. Уміти здійснювати аналіз економічного ризику, використовуючи сучасні інформаційні технології. Уміти управляти ризиками у різних сферах економічної діяльності. Використовувати знання про економічні ризики в професійній діяльності.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	З них				
		Лекції	Практичні заняття			Самостійна робота здобувачів
Тема 1. Ризик як економічна категорія	9	2	2	5	УД, В, РЗ	5
Тема 2. Види ризику	9	2	2	5	УД, В, РЗ	5
Тема 3. Аналіз ризику. Систематичний ризик.	9	2	2	5	РЗ, РМГ, УД	5
Тема 4. Методи кількісного аналізу ризику. Статистичний метод	9	2	2	5	РЗ, Т, В	5
Тема 5. Методи кількісного аналізу ризику.. Ймовірнісний метод	9	2	2	5	В, РЗ, УД	5
Тема 6. Показники ризику. Абсолютні показники.	9	2	2	5	РПЗ, В, УД	5
Тема 7. Показники ризику. Порівняльні показники	9	2	2	5	РЗ, УД, В	5
Тема 8. Показники ризику. Граничні показники. Показники ймовірності втрат	9	2	2	5	РЗ, УД, В	5
Тема 9. Методи якісного аналізу ризику. Метод експертних оцінок	9	2	2	5	РПЗ, РМГ, УД	5
Тема 10. Методи якісного аналізу ризику. Графічні методи.	9	2	2	5	РЗ, В, УД	5
Тема 11. Крива економічного ризику. Статистичний метод. побудови кривої ризику	9	2	2	5	РЗ, УД, В	5
Тема 12. Крива економічного ризику. Метод експертних оцінок побудови кривої ризику	9	2	2	5	РЗ, В, УД	5

Тема 13. Особисте ставлення людей до ризику.	9	2	2	5	РЗ, Д, В	5
Тема 14. Способи зниження ризику.	9	2	2	5	РЗ, УД, В	5
Тема 15. Прийняття управлінських рішень за умов ризику.	9	2	2	5	РЗ, УД, В	5
Тема 16. Прийняття управлінських рішень за умов невизначеності.	9	2	2	5	РЗ, УД, В	5
Тема 17. Керування ризиками.	9	2	2	5	РЗ, УД, В	5
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100

Підсумковий контроль - екзамен

Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. РПЗ – розв'язання практичних завдань – 2 бали. УД – участь у дискусії – 2 бали. РЗ – розв'язання задач – 2 бали. Т – тестування – 2 бали. РМГ – робота в малих групах – 1 бал. Д – доповідь – 2 бали. ІЗ – індивідуальне завдання – 15 балів (курси з управління ризиками – 5 балів; участь у наукових заходах – 10 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну за семестр) – 100 балів.</p>
Основні літературні та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Ризикологія: навч. посіб. Харків: ТОВ «Видавництво «Форт», 2022. 148 с. Економічні ризики та методи їх вимірювання: Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 54 с. Кравченко М.О., Бояринова К.О., Копішинська К. О. Управління ризиками: навч. наочний посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с. Радзіховська Л.М. Ризикологія. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів усіх галузей знань та спеціальностей. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2022. 53 с. Стешенко О. Д. Ризикологія: навч. посіб. Харків: УкрДУЗТ, 2020 . 180с.
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	<p>Організація навчального процесу здійснюється відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».</p> <p>Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.</p>
Відпрацювання пропусків занять	<p>Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі.</p>

Допуск до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.</p> <p>Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.</p> <p>Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).</p>
Академічна доброчесність	Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.
Інші складові політики компонента	Обов'язковою умовою формування фахових компетенцій здобувача є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, а саме участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах, проходження онлайн курсів (наприклад «Prometheus», «Coursera»), тренінгів з тематики освітнього компонента.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем та технологій, протокол № 21 від 16.12.2024.

Науково-педагогічний працівник

Лариса РАДЗИХОВСЬКА

Завідувач кафедри

Людмила ГУСАК